

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jan Turek

Analýza postojů v ochraně přírody zainteresovaných tamních obyvatel k územní ochraně přírody a krajiny Novohradských hor

Jan Turek si pro své téma bakalářské práce vybral analýzu postojů obyvatel Novohradských hor k ochraně přírody a krajiny, a k úmyslu zřízení chráněné krajinné oblasti. Práce má celkem 55 stran, je logicky strukturovaná. Z metodologického hlediska ji autor založil na kvalitativním výzkumu, především na polostrukturovaných rozhovorech.

Samotná práce je poněkud ambivalentní. Na jedné straně je silně zakotvená přírodovědně, či spíše ochranářsky. Autor prokázal, že se velice dobře orientuje v ochraně přírody a krajiny, zná strukturu ochrany přírody, zákony, terminologii a celkově danou problematiku. V tomto směru se také pozitivně projevuje zaujetí autora pro zkoumané téma, stejně jako znalost terénu (Novohradských hor), kterou náležitě využil. Na straně druhé, je práce poněkud slabší v oblasti sociálně-vědní, což je problém pokud si autor stanovil jako cíl zkoumat *postoje* respondentů.

Tato ambivalence se projevuje od samého počátku, kdy autor v první kapitole popisuje zkoumanou oblast Novohradských hor. Dozvíme se o jejich geomorfologickém či geografickém vymezení, ale bohužel nic o socio-ekonomicko-politických charakteristikách oblasti.

Následuje kapitola o metodách výzkumu. Autor si, podle mne, správně zvolil kvalitativní strategii výzkumu, v podobě rozhovorů. Popisuje volbu vzorku respondentů výzkumu i postup během vytváření a analýzy dat. Tady autor prokázal, že si osvojil základy

výzkumu. Přesto bych měl jednu zásadnější výhradu. Na straně 8 autor dobře reflektuje skutečnost, že mezi jeho deseti respondenty není ani jedna žena, což ale interpretuje tak, že to nepovažuje za problém, protože vztah mezi pohlavím respondenta a ochranou přírody nebyl předmětem výzkumu. Myslím, že skutečnost, že mezi respondenty není žádná žena nelze tak jednoduše smést ze stolu, ale má to nějakou vypovídací hodnotu. Buď o tom, že ochrana přírody je výlučně mužská záležitost (a pak je otázka proč) anebo třeba o tom, že si autor špatně sestavil vzorek respondentů, respektive že jeho metoda sněhové koule mohla mít nějaké limity (a jaké?).

Určitou výhradu pak mám také k jeho tvrzení na straně 7, že by kvantitativní výzkumy mohly, či měly respondenty s něčím obeznámit. Cílem kvantitativních výzkumů není poučovat jejich respondenty, ale získat od nich nějaká data. Výsledky výzkumu, včetně jeho interpretací pak samozřejmě mohou sloužit k informování a případně „poučování“, ale obecně veřejnosti a nejen respondentů.

Ambivalentnost práce se projevuje opět v další části textu. Kapitola třetí o postojích zabírá pouze jednu stranu (str. 12), což se mi na to, že si autor položil za úkol zkoumat postoj, zdá hodně málo. V následující čtvrté kapitole o stávající ochraně přírody v Novohradských horách, pak autor naopak naplno projevuje své znalosti a orientaci v tématu. V této kapitole zároveň autor využívá svého získaného materiálu z rozhovorů a ze znalosti terénu při analýze postojů jeho respondentů ke stávající ochraně přírody. Nicméně podobně jako v kapitole páté (o jejich postojích k úmyslu zřízení CHKO) je autorova analýza hodně popisná. Autor z rozhovorů získal vyjádření respondentů k různým problémům ochrany přírody, která dobře operacionalizoval, což opět svědčí o velmi dobrém porozumění tématu, tato vyjádření jsou ale často poskládaná spíše vedle sebe. Autor je sice srovnává a místy se snaží hledat obecnosti, nejde však příliš za tvrzení jeho respondentů, že by je kriticky interpretoval. Projevuje se tu tak problém nedostatku teorie. Ve čtvrté a páté kapitole, kde autor pracuje s výpověďmi respondentů, se neobjevuje nic z i tak minimální teoretické části o postojích. Ke škodě práce také je, že autor nepoužívá žádnou cizojazyčnou odbornou literaturu.

Na druhou stranu, v závěru autor dokázal vytěžit zajímavá zjištění ze svého výzkumu a k dobru autora je nutno také přičíst, že si uvědomuje limity těchto zjištění, které nelze vztáhnout na všechny obyvatele (viz také metodologická část).

Celkově práci hodnotím **velmi dobře** a doporučuji k obhajobě.

V Praze, 7. 9. 2016

Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.